

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ZEW/500/3-4/2011/MP

Warszawa, 16 lutego 2011 roku

**Pan
Jan Orgelbrand
Zastępca Głównego
Inspektora Sanitarnego**

pismem z 12 stycznia br. zwróciłem się do Ministra Edukacji Narodowej z prośbą o podjęcie prac legislacyjnych nad wypracowaniem standardów sanitarnych dla przedszkoli publicznych i niepublicznych (pismo przekazane do wiadomości Pana Ministra). Podejmując przedmiotowy problem, zwróciłem szczególną uwagę na brak uregulowań prawnych w zakresie określenia wielkości powierzchni sali przypadającej na dziecko oraz zapewnienia odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych. Wskazałem przy tym na pewne zróżnicowanie standardów – w zależności od formy organizacyjnej edukacji przedszkolnej – tzn. konkretne normy w odniesieniu do innych form wychowania przedszkolnego oraz brak tych norm w przypadku tworzenia i organizowania przedszkoli.

Wyrażam wdzięczność za podjęte przez Pana Ministra działania, wspierające inicjatywę wypracowania precyzyjnych norm w zakresie „minimum sanitarnego” dla obiektów, w których sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz przekazanie projektu tych podstawowych wymagań Ministrowi Edukacji Narodowej.

Jednocześnie, pragnę poinformować, iż w odpowiedzi Ministra Edukacji Narodowej z 26 stycznia br. (kopia pisma w załączeniu) potwierdzono, iż rzeczywiście obowiązujące przepisy nie określają minimalnej powierzchni w przedszkolach na jedno dziecko, a normy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. 2,5-3 m² powierzchni na dziecko) wydawane są jedynie w formie zaleceń.

Jednakże, w opinii resortu edukacji, przepisy prawa oświatowego w pełni gwarantują organizację optymalnych warunków bezpieczeństwa i higieny dzieci w przedszkolach. Wskazano przy tym m. in. na przepis § 5 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz

publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.). Powyższy przepis określa maksymalną liczbę dzieci (do 25) w oddziale przedszkolnym w przedszkolu publicznym. W opinii resortu edukacji, określenie górnej granicy ilości dzieci w grupie uwzględnia właściwe warunki bezpieczeństwa i higieny dzieci.

Niestety nie mogę podzielić wyżej przedstawionego stanowiska. Ponadto zaniepokoiła mnie informacja, iż Ministerstwo Edukacji Narodowej uważa, iż wymogi higieniczno-sanitarne dotyczące przedszkoli są zbyt restrykcyjne i należałoby je zliberalizować. W odpowiedzi nie przedstawiono na czym konkretnie miałyby polegać te zmiany oraz w jakim zakresie miałyby być przeprowadzone.

W związku z powyższym – kierując się troską o prawo najmłodszych dzieci do bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w przedszkolu – zwracam się do Pana Ministra z prośbą o wyrażenie opinii w zakresie przedstawionego stanowiska resortu edukacji w przedmiotowej kwestii, w tym skutków, jakie mogą wiązać się z realizacją planów zmniejszenia wymagań higieniczno-sanitarnych dotyczących przedszkoli.

Z wyrazami szacunku
Marek Piński

Załącznik:

Pismo Ministra Edukacji Narodowej z 26 stycznia br.

**Zastępca
Głównego Inspektora Sanitarnego
Jan Orgelbrand**

GIS-BI-073-90/JO/11

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2011

**Pan Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma Pana Ministra z dnia 16 lutego br. (znak: ZEW/500/3-4/2011/MP) pragnę poinformować, iż w pełni podzielam pogląd Pana Ministra zawarty w ww. piśmie, iż przepisy prawa powinny precyzyjnie określić m.in. powierzchnię pomieszczeń przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci w przedszkolu w zależności od liczby dzieci przebywających w tym pomieszczeniu. Uważam, że przykładami właściwych rozwiązań prawnych w tym zakresie mogą być – co do zasady - przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 160 poz. 1080) czy przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz.U. Nr 69, poz. 367).

Zapisane w akcie prawnym rangi rozporządzenia wymagania zdrowotne i higieniczno-sanitarne powinny dotyczyć wszelkich form wychowania przedszkolnego, w szczególności zarówno publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz tzw. innych form wychowania przedszkolnego; niezrozumiale jest bowiem różnicowanie wymagań zdrowotnych i higieniczno-sanitarnych w zależności od formy wychowania przedszkolnego, ponieważ wybór

danej formy organizacyjnej nie ma znaczenia zakresie standardów bezpieczeństwa zdrowotnego i sanitarnego dziecka.

Co więcej, stoję na stanowisku, iż wymogi sanitarno-higieniczne przy prowadzeniu wszelkich form edukacji i opieki nad dzieckiem powinny zostać określone w jednym akcie prawnym. Taki akt prawny powinien obejmować normy powierzchniowe oraz wymagania sanitarno-higieniczne i zdrowotne, a także dotyczące bezpieczeństwa wszystkich urządzeń, zabawek.

Odesłanie, tak jak to jest obecnie do przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690) powinno mieć charakter pomocniczy a nie zasadniczy, zwłaszcza, że przepisy tego rozporządzenia nie mają zastosowania do obiektów i pomieszczeń zbudowanych przed wejściem w życie rozporządzenia

Pragnę też zaznaczyć, że nie uważam obecnie obowiązujących wymagań sanitarno-higienicznych za restrykcyjne, a wspomniane w piśmie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 stycznia br. zamierzenia liberalizacyjne mogą być reakcją na nadinterpretację przez niektórych przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, co byłoby zresztą skutkiem ubocznym braku jasnych i precyzyjnych przepisów prawa w tym zakresie. Zatem nie jest potrzebna ani liberalizacja, ani zaostrzenie norm i wymagań, lecz racjonalne przejrzenie pożądanym wymagań i stworzenie jednego aktu prawnego, dostępnego zarówno dla organizatorów edukacji i opieki, rodziców, jak i organów kontrolnych. Służby sanitarne często nie mogą wyegzekwować, w szczególności w niepublicznych przedszkolach racjonalnych warunków pobytu dziecka ze względu na obecną włąpą podstawę prawną.

Równocześnie proszę o przyjęcie wyrazów ubolewania z powodu zwłoki w odpowiedzi na pismo Pana Ministra.

Ł wyrazami racjonalnymi

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Włodkowski
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
(dot. pisma znak: DZSE-3-ER-045-2/11)

